

[Lis Groes.]

indvendinger. De har ikke villet — ja, vi fik nogle indrømmelser, to indrømmelser, og det var på vand og på kirkegårde, og så var det ellers stop.

Grundskavanken ved det foreliggende lovforslag er simpelt hen den, at man hæfter alle bestemmelserne op på en helt tilfældig dato. Den hedder i lovforslaget 28. februar, men i realiteten skal vi tilbage til 22. september sidste år. De priser, der tilfældigvis var gældende denne dato, vil, uanset om de var rimelige eller ej, ifølge dette lovforslag og to år frem i tiden danne fundamentet for, om en pris kan betegnes som lovlig eller ej. En sådan fremgangsmåde kan ikke undgå at virke skadelig over for de erhvervsdrivende, som på stopdagen tilfældigvis havde en særlig lav pris; derved rammer man fortrinsvis de virksomheder, der ikke er særlig ivrige efter hurtigt at indregne omkostningsstigninger, så snart de opstår. Men set fra et forbrugersynspunkt og i øvrigt også ud fra et erhvervsmæssigt retfærdighedskriterium er det da lige så skadeligt, at en række priser denne stopdato var for høje, uden at man gennem denne lovgivning har mulighed for at gribe ind over for dem.

Et andet synspunkt er den ulighed over for loven, de forskellige erhverv stilles i. Det er ikke ualmindeligt, når vi behandler prislovsforslag, at erhvervene henvender sig og klager over dem. Men jeg må sige, at i denne omgang har klagerne været ganske særlig intensive. De samvirkende danske Købmændsforeninger taler om en uansvarlig diskrimination, om, at loven svækker retsbevidstheden og skaber stor usikkerhed og utryghed i menneskenes daglige tilværelse. Nu sagde hr. Hans Kjær lige, at disse monopolvirksomheder jo behersker kalkulationsreglerne, og det fremhævede han som noget, der skulle tale til fordel for at afskaffe § 24. Jeg ville nærmest mene det modsatte, og jeg tror også, det er det. De samvirkende danske Købmændsforeninger tænker på, når de fremhæver denne diskrimination og ulighed mellem erhvervene.

Så kommer der dette med hele servicesektoren, som vi alle sammen ved er uden for udenlandsk konkurrence. De klarer frisag, medmindre monopoltilsynet griber ind efter § 6, og det gælder også transportområdet. Men den lille eller mellemstore erhvervsdri-

vende, den vareproducerende håndværker og hele handelen underkastes kalkulationsreglerne i § 5.

Og hvad med landbruget? I sidste sekund, jeg erindrer det som klokken 2 om natten, fik udvalget en notits fra ministeren, hvori han foreslog en tilføjelse i betænkningen om, at monopoltilsynet i det seneste beregningsgrundlag har ansat omfanget af fremmed arbejdskraft til 2/3 af det totale arbejdsforbrug ved fastlæggelse af hjemmemarkedspriserne. Vi kunne naturligvis tage til efterretning, at sådan havde man gjort tidligere. Men så kom eftersætningen: udvalget forudsætter, at denne del af beregningsgrundlaget ikke ændres i den gældende hjemmemarkedsordnings gyldighedsperiode. Hermed har man givet et klart direktiv til monopoltilsynet på dette område, og man kunne såmænd unde det stakkels monopoltilsyn, at der dog findes ét klart direktiv i dette lovforslag.

Spørgsmålet er blot, om dette her er rimeligt. Det har udvalget ikke haft skygge af mulighed for at vurdere. Der indgår som bekendt en række andre komponenter i prisfastsættelsen på hjemmemarkedet, og da det udtrykkelig er sagt i lovforslaget, at den reduktion i priserne, der hidtil har fundet sted som følge af rationalisering og produktivitsfremgang, i fremtiden skal tilfalde de erhvervsdrivende, har jeg svært ved at se, at man ikke her ved et pennestrøg eller to har stillet landbruget bedre end tidligere, mens andre må vande sig under lovens svøbe.

Bilag 60 beskæftiger sig, som hr. Hans Kjær var inde på, med denne hjemmemarkedsordning, og konklusionen af dette bilag er: såfremt man undlader fradrag for besparelser ved driftsforbedringer, opvejer dette efter 1 år siden sidste regulering, september 1970, stort set virkningerne af, at landmandens vederlag ikke reguleres. Ifølge dette bilag skulle landbruget altså blive stillet som under den tidligere lovgivning. Men når regeringspartierne udtrykkelig har forlangt direktivet om at ansætte omfanget af fremmed arbejdskraft til 2/3 til trods for, at landmandens eget vederlag fremover ikke skal reguleres, så er det, vi vil være svært interesserede i at få at vide, hvilken realitet der ligger heri.

Hjemmemarkedsordningerne tilsigter en